

bron :

Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen

PB C 204 van 18/07/2000

Advies van het Economisch en Sociaal Comité over het "Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende een communautair energie-efficiëntie-etiketteringsprogramma voor kantoor- en communicatieapparatuur"

(2000/C 204/05)

De Raad heeft op 1 maart 2000 besloten het Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig art. 262 van het EG-Verdrag te raadplegen over het voornoemde voorstel.

De afdeling "Vervoer, energie, infrastructuur, informatiemaatschappij", die was belast met de voorbereidende werkzaamheden, heeft haar advies op 4 mei 2000 goedgekeurd; rapporteur was de heer Nilsson.

Het Comité heeft tijdens zijn 373 e zitting van 24 en 25 mei 2000 (vergadering van 24 mei 2000) het volgende advies uitgebracht, dat met 103 stemmen voor en één stem tegen, bij één onthouding, is goedgekeurd.

1. Inleiding

1. 1. Eén van de belangrijkste milieudoelstellingen is vermindering van de uitstoot van kooldioxide. De Raad hechtte reeds in 1990 zijn goedkeuring aan bepaalde maatregelen om de totale CO₂-uitstoot uiterlijk in 2000 te stabiliseren op het niveau van 1990. Met de ondertekening van het Protocol van Kyoto verplichtte de EU zich om de emissie van broeikasgassen, met name kooldioxide, nog verder terug te dringen. De belangrijkste strategie om deze doelstelling in de energiesector te realiseren is de energie-efficiëntie van apparaten te verbeteren, d. w. z. dat deze minder en efficiënter elektriciteit verbruiken.

1. 2. Een efficiënter energieverbruik is door de Commissie vastgesteld als een van de doelstellingen van het energiebeleid.

De Raad neemt er in zijn resolutie van 7 december 1998 inzake energie-efficiëntie in de Europese Gemeenschap, die na het witboek "Een energiebeleid voor de Europese Unie" werd aangenomen, nota van dat het energiebesparingspotentieel in de EU als geheel tegen het jaar 2010 naar schatting zou overeenkomen met 18 % van het energieverbruik in 1995.

1. 3. De Raad meent voorts dat energiebesparing mogelijk is en gestimuleerd kan worden door meer en uitvoeriger gebruik te maken van etikettering, certificering en normalisatie, en door intensiever gebruik te maken van convenanten en meerjarenafspraken inzake energie-efficiëntie op vrijwillige basis.

1. 4. In het licht van deze doelstellingen dient ook het onderhavige Commissievoorstel betreffende een

communautair energie-efficiëntie-etiketteringsprogramma voor kantoor- en communicatieapparatuur te worden gezien.

2. Het Commissievoorstel

2. 1. De Commissie stelt voor een vrijwillig etiketteringsprogramma voor kantoorapparatuur in te voeren, zodat de consument kan zien welke apparaten het minste stroom verbruiken.

2. 2. Door middel van een verordening wil de Commissie uitvoering geven aan de met de VS gesloten overeenkomst over coördinatie van etiketteringsprogramma's, zodat fabrikanten een "Energy Star", een in de VS ingevoerd en inmiddels erkend label, mogen gebruiken. Energy Star is een vrijwillig etiketteringsprogramma met technische specificaties waarmee wordt beoogd het gebruik van energiezuinige kantoorapparatuur te bevorderen.

2. 3. Het Energy Star-programma werd in 1993 door het Amerikaanse Environmental Protection Agency (EPA) ingevoerd en wordt thans op grote schaal gebruikt voor de etikettering van o. m. kopieerapparaten, computers, beeldschermen, printers en faxen.

2. 4. In Europa besloot de Commissie in 1994 in overleg met de lidstaten en Europese fabrikanten dat het wenselijk zou zijn een label voor de energiezuinigheid van kantoorapparaten in te voeren, bij voorkeur in de vorm van het Energy Star- programma. In 1996 kreeg de Commissie mandaat van de Raad om met de VS en Japan onderhandelingen over het etiketteringsprogramma aan te gaan. Japan is echter afgefallen omdat het zelf andere afspraken op dit vlak heeft gemaakt. De onderhandelingen tussen de EU en de VS zijn uitgemond in de onderhavige ontwerpovereenkomst die de Raad op 2 juli 1999 werd voorgelegd (1) .

2. 5. Sommige bepalingen van de ontwerpovereenkomst kunnen alleen door middel van een verordening worden uitgevoerd. De belangrijkste doelstellingen zijn invoering van het Energy Star-logo en vaststelling van de regels voor het gebruik van het logo en het label en voor toekomstige wijzigingen van de overeenkomst.

2. 6. Het Energy Star-programma bevat gedetailleerde technische specificaties voor bijvoorbeeld energiebesparende functies in beeldschermen en computers. Er worden normen gegeven voor de stand-by-stand, bijvoorbeeld dat computers zodanig geprogrammeerd moeten zijn dat ze automatisch op stand-by overschakelen zodra ze een bepaalde tijd niet worden op gebruikt. Het programma bevat tal van dergelijke technische specificaties.

2. 7. Voldoen producten aan deze voorwaarden, dan kan het bedrijf ofwel via zelfcontrole ofwel via certificatie op een andere manier het recht krijgen om het Energy Star-label en - logo te gebruiken.

2. 8. Fabrikanten mogen een ander label met strengere vereisten voeren, mits dit door de autoriteiten van de lidstaat wordt toegelaten. Het Energy Star-programma kan ook worden gecombineerd met milieukeuren die door de EU zijn aanvaard.

2. 9. Om de snelle technologische ontwikkelingen te kunnen volgen voorziet de verordening in interne wijzigingsprocedures die flexibel en snel uitvoerbaar moeten zijn.

2. 10. De Commissie beheert het Energy Star-programma. Technische kwesties zullen binnen een apart orgaan, het EU- Energy Star-bestuur (EUESB), worden behandeld. De lidstaten wijzen hun eigen instanties

aan, die ook deel uitmaken van het EUESB. Alle uitgaven worden door het SAVE-programma gedekt.

3. Algemene en specifieke opmerkingen

3. 1. Het Comité is ingenomen met zowel de ontwerpovereenkomst als de verordening die in dit advies wordt behandeld. Het schaart zich achter het voorstel, dat ook door de branche-organisaties in de EU wordt gesteund.

3. 2. Het stroomverbruik van huishoudens en de dienstensector komt voor een aanzienlijk gedeelte voor rekening van kantoorapparaten. In totaal wordt 50 TWh verbruikt. Het elektriciteitsverbruik neemt binnen de EU gemiddeld ruim 2 % per jaar toe. De snelste toename is te vinden in de dienstensector, waar de informatietechnologie en dus het gebruik van informatie- en communicatietechnologie-apparaten een snelle opmars maken. In kantoren stijgt het elektriciteitsverbruik door kantoorapparaten sneller dan welk ander stroomverbruik dan ook. Zonder tegenmaatregelen kan dit verbruik de komende tien jaar wel vervijfvoudigen.

3. 3. Energiebesparende apparaten kunnen het elektriciteitsverbruik met meer dan 60 % verminderen, alleen al wanneer zij automatisch op stand-by overschakelen als ze niet worden gebruikt. Dit geldt met name voor kopieerapparaten, die vaak de hele dag blijven aanstaan. Een ingeprogrammeerde standby-stand levert een forse besparing van het stroomverbruik

3. 4. In het kader van het SAVE-programma(1) zijn voor verschillende elektrische apparaten maatregelen voorgesteld om het energieverbruik te beperken. Het Comité heeft zich inmiddels uitgesproken over de richtlijn inzake cv-ketels (2), de richtlijn inzake koelkasten en diepvriezers van 1996(3), de vrijwillige overeenkomst voor TV-toestellen en video's en - onlangs nog - de richtlijn inzake energierendementseisen voor voorschakelapparaten voor fluorescentielampen (4) .

3. 5. Het is positief te noemen dat het om een vrijwillig systeem gaat; dit is de beste manier om goede resultaten te boeken. Het Comité heeft er ook al in eerdere adviezen over energie-efficiëntie op gewezen dat vrijwillige overeenkomsten de beste garantie voor een positieve benadering bieden.

3. 6. Een van de redenen van de Commissie om een vrijwillig zelfcertificatiesysteem voor te stellen is dat de technologische ontwikkeling dan beter gevolgd kan worden. Op zich is dit juist, maar wel zouden de Commissie en het EUESB de technologische ontwikkeling buitengewoon nauwlettend moeten volgen en de overeenkomst zonder meer en onverwijld moeten aanpassen bij technologische innovaties die tot een grotere energiebesparing leiden. In de overeenkomst met de VS die de EU het recht geeft om het Energy Star-label te gebruiken, zijn namelijk zeer gedetailleerde specificaties vastgelegd. Ook een vrijwillig systeem kan invoering van intelligentere oplossingen en nog betere energiebesparingssystemen afremmen of zelfs tegenhouden. Daarom is het van doorslaggevend belang dat de specificaties regelmatig worden geëvalueerd en meteen aan de technologische ontwikkelingen en mogelijkheden worden aangepast. In art. 15 van de verordening staat dat het programma binnen vijf jaar herzien moet worden. Het Comité meent dat dit veel te laat is, omdat de technologische ontwikkelingen op dit terrein elkaar in hoog tempo opvolgen. Dit impliceert dat ook de voorgestelde verordening mogelijk tijdig herzien en aangepast moet worden.

3. 7. Ook wanneer apparaten op stand-by staan, wordt al met al nog veel energie verbruikt. De gebruiker dient vaak actief een handeling te verrichten om een energiebesparende functie aan te zetten. Volgens de Commissie is in slechts 10 % van de PC's en beeldschermen in commerciële organisaties een energiebesparende functie geactiveerd (5) . Het is daarom van belang dat bij herziening van het Energy Star-programma ook een impuls aan nieuwe, intelligentere technologie wordt gegeven om nodeloos

elektriciteitsverbruik verder terug te dringen.

3. 8. Wellicht zouden consumenten bij aanschaf van kantoorapparatuur beter naar de totale kosten tijdens de gehele verwachte levensduur van het apparaat kijken indien meer gebruik van zgn. levenscyclusanalyses zou worden gemaakt.

3. 9. De Commissie vindt dat energie-etiketteringslabels en milieukeuren naast elkaar kunnen bestaan. Het Comité betwijfelt echter of dit wel mogelijk en wenselijk is. Hoeveel symbolen kunnen op een apparaat worden aangebracht voor dat de klant er niet of nauwelijks nog aandacht aan zal schenken? Deze vrees wordt nog groter door de evaluatie van de gevolgen van het voorstel, die als bijlage bij de verordening is opgenomen. Daarin staat namelijk dat deskundigen en andere vertegenwoordigers uit de sector hebben gewaarschuwd voor de negatieve gevolgen van een proliferatie van nationale keurmerken. De Commissie dient de mogelijke coördinatie tussen het Energy Star-logo en het milieukeur beter uit te werken en te verduidelijken, zodat vergelijkbare labels naast elkaar voorkomen.

3. 10. Volgens de Commissie zal het voorstel geen budgettaire gevolgen met zich brengen, omdat alle uitgaven door het SAVE-programma worden gedekt, hoewel de uitgaven in verband met het EUESB voor rekening van de Commissie zelf zullen komen. Het Comité acht het vooral van belang dat de middelen van het SAVE-programma worden gebruikt ter cofinanciering van de activiteiten van de lidstaten met betrekking tot het promoten van en het verstrekken van informatie over het Energy Star-programma, zoals ook in het Commissie-voorstel wordt voorzien.

3. 11. Nieuwe aanschaf biedt bij uitstek een mogelijkheid om het elektriciteitsverbruik door middel van zuinigere apparaten te verminderen. Het Comité is het daarom met de Commissie eens dat de Energy Star-label eisen als minimum- eisen moeten worden beschouwd.

3. 12. Het is belangrijk dat de Commissie voorop loopt bij het bevorderen van de ontwikkeling van allerlei energiezuinige apparaten. Het Comité heeft zich meermalen over het SAVE- programma en de betekenis daarvan uitgesproken. Ook het nieuwe vijfde O&O-kaderprogramma biedt grote mogelijkheden op het gebied van onderzoek naar energiebesparing, die ten volle benut dienen te worden(6) .

4. Conclusies en samenvatting

4. 1. Energy Star is een goed en doeltreffend systeem voor de etikettering van energiezuinige kantoorapparaten. Het niet Comité steunt het voorstel van de Commissie. Doordat de overeenkomst op vrijwillige basis is, is de kans groter dat goede resultaten worden geboekt. Wel is het van belang dat de overeenkomst onverwijld aan de snelle technologische ontwikkeling kan worden aangepast en zal herziening mogelijk eerder dan over de voorziene termijn van vijf jaar noodzakelijk zijn. Het Comité vindt tevens dat bij de aanschaf van kantoorapparaten vaker gebruik van levenscyclusanalyses moet worden gemaakt. Voorts vraagt het zich af hoeveel verschillende logo's op een apparaat kunnen worden aangebracht voordat de klant er geen aandacht meer aan zal schenken. Tot slot wijst het Comité op het belang van het SAVE-programma en stelt het dat het vijfde O&O-kaderprogramma goede mogelijkheden voor onderzoek naar een efficiënter energieverbruik biedt.

Brussel, 24 mei 2000.

De voorzitter van het Economisch en Sociaal Comité

Voetnoten:

- (1) COM(1999) 328 def. -99/0135, PB C 274 E van 28. 9. 1999, blz. 16.
 - (1) ESC-advies in PB C 264 van 11. 9. 1996.
 - (2) PB C 102 van 18. 4. 1991, blz. 46.
 - (3) PB C 155 van 21. 6. 1995, blz. 18.
 - (4) PB C 368 van 20. 12. 1999, blz. 11.
 - (5) COM(1999) 328 of PB C 274 E van 28. 9. 1999, blz. 16.. C 204/20
 - (6) ESC-advies in PB C 407 van 28. 12. 1998.
-

Voor vragen en/of opmerkingen over EMIS kunt u mailen naar emis@vito.be

Copyright © [VITO](http://www.vito.be) 23/08/2000

Ontwerp [EMIS](http://www.emis.vito.be).